

## **Správa**

### **k Informatívnej správe o programoch cezhraničnej spolupráce 2007 – 2013**

Programovacie obdobie 2007 – 2013 v oblasti cezhraničnej spolupráce prináša so sebou viac zmien. V minulosti bola táto oblasť tzv. Iniciatívou Spoločenstva, avšak v novom programovacom období ide o cieľ politiky EÚ, teda prikladajú tejto spolupráci veľký dôraz.

Každý program cezhraničnej spolupráce bude mať základný dokument, tzv. Operačný program, v ktorom budú okrem analýzy programového územia a implementačných ustanovení, definované aj témy programu, v rámci ktorých budú môcť byť podávané projekty na získanie nenávratného finančného príspevku.

Prioritné témy programov vychádzajú zo skúseností z minulých programov, zo stratégií rozvoja dotknutých území, z potrieb programovacieho územia, ako aj dôležitosti riešenia disparít v prihraničných regiónoch.

#### **Program cezhraničnej spolupráce Maďarsko – Slovensko 2007 – 2013**

Maďarsko – slovenský cezhraničný región zahŕňa rozsiahle aglomerácie, mestá národného a regionálneho významu, ale aj rozsiahlu vidiecku krajinu. Cezhraničný región je charakteristický veľkou rôznorodosťou z hospodárskeho, sociálneho ako aj kultúrneho hľadiska. Ponúka široké možnosti v oblasti ekonomických a sociálnych činností.

Celkový balík finančných prostriedkov, ktorý je alokovateľný v rámci programu z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) je **176 496 479 Eur**. K čomu sa prirába ešte financovanie z národných zdrojov (štátny rozpočet).

Percentuálne rozdelenie financovania projektov zo zdrojov je : ERDF 85%, ŠR 10% a žiadateľ zabezpečuje vlastné financovanie vo výške 5%, z celkového rozpočtu projektu.

Stratégia tohto programu je zameraná na posilnenie integrácie v hraničnom regióne, predovšetkým v oblastiach hospodárstva, ľudskej spolupráce, životného prostredia, ochrany prírody a dostupnosti. Z tejto stratégie vychádzajú aj nasledovné definované prioritné osi a oblasti podpory :

#### **PRIORITNÁ OS č. 1 : Hospodárstvo a spoločnosť**

Oblasti podpory

- Podpora cezhraničnej spolupráce v ekonomickej oblasti
- Spolupráca v oblasti vedy, výskumu a inovácií
- Spoločná podpora turizmu
- Spoločné využívanie zariadení zdravotnej starostlivosti a prevencie rizika
- Rozvoj sieťovania, partnerstva, programového a projektového plánovania a kapacít manažmentu
- Spoločné využívanie a rozvoj ľudských zdrojov
- Aktivity Ľudia ľudom

#### **PRIORITNÁ OS č. 2 : Životné prostredie, ochrany prírody a dostupnosť**

Oblasti podpory

- Spoločné aktivity na podporu ochrany životného prostredia
- Spoločné aktivity ochrany prírody
- Výstavba malých ciest, cyklistických trás, verejná doprava
- Zariadenia pohraničného styku cez hraničné rieky
- Zlepšenie cezhraničných komunikačných kanálov

Príjemcami pomoci môžu byť :

- Štátne orgány;
- Zodpovedajúce verejné inštitúcie;

Akákoľvek právnická osoba riadená verejným alebo súkromným právom

- (1) založená špeciálne na napĺňanie potrieb všeobecného záujmu, bez priemyselného alebo komerčného charakteru a je
- (2) má právnu subjektivitu a
- (3) - je buď financovaná z väčšej časti štátom, prípadne regionálnymi alebo miestnymi inštitúciami alebo orgánmi podliehajúcimi verejnému právu,  
- alebo subjekt, ktorý je pod manažérskou kontrolou týchto orgánov,  
- alebo má správnu, manažérsku alebo dozornú radu, ktorej viac ako polovica členov je určená štátom, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými orgánmi spravovanými verejným právom

Každá z oblastí podpory zahŕňa rad indikatívnych aktivít, ktoré môžu byť predmetom projektových zámerov. Sú uvedené v dokumente : Operačný program.

Pre Program cezhraničnej spolupráce Maďarsko – Slovensko 2007- 2013 bol tento dokument schválený Európskou komisiou dňa 20.12.2007.

Na web stránke [www.eurofondy.vucke.sk](http://www.eurofondy.vucke.sk) je zverejnený vo verzii, ktorá bola zaslaná do Bruselu. Oficiálnu verziu po jeho schválení zverejní Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

V štruktúre implementácie programu boli vytvorené kompetentné orgány, zodpovedné za riadenie a kontrolu programu. Medzi nimi je aj tzv. Regionálny informačný bod (RIB). Členovia Task Force, pracovnej skupiny, ktorá participovala na tvorbe Operačného programu, si presadila návrh zriadiť RIB na východnom aj západnom Slovensku.

Košický samosprávny kraj sa uchádzal o túto pozíciu, a na základe výsledkov jeho práce z minulého programu, túto dôležitú funkciu aj získal. Preto je oficiálne oprávnených poskytovať informácie pre potenciálnych žiadateľov, byť nápomocní pri iniciovaní a tvorbe projektových návrhov, a pomáhať pri vyhľadávaní partnerov pre zámery.

Prostriedky na výkon činnosti RIB budú refundované v rámci technickej asistencie programu. V roku 2008 budú hradené výdavky vo výške 583tisíc Sk, na časť platu koordinátora implementácie programu, technické zabezpečenie, ako aj organizovanie seminárov a informačných stretnutí pre potenciálnych žiadateľov. Úrad Košického samosprávneho kraja bude tieto výdavky spolufinancovať vo výške 5%. Je to financovanie agendy, ktorá je aj bez tejto funkcie kompetenciou VÚC.

Keďže programovacie obdobie 2007-2013 už prebieha a je aj schválený Operačný program, Úrad Košického samosprávneho kraja a jeho partner Borsod – Abaúj – Zemplén (BAZ) župa, začali s informovaním verejnosti k možnostiam získania finančných prostriedkov z tohto programu. Team odborníkov, menovaný predsedom KSK, v súčasnosti pracuje na indikovaní zámerov a ich zoradenie do komplexnej databázy, v rámci celého kraja. Na základe toho získame prehľad o záujme oprávnených potenciálnych žiadateľov zapojiť sa do výziev, identifikovať partnerské organizácie pre projekty a taktiež vytvorí obraz o preferovaných oblastiach programu. Oslovené boli všetky organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti krajov, mikroregióny (mestá a obce) a mimovládny sektor zaoberajúci sa cezhraničnou spoluprácou.

Aktuálny zoznam tvorí 29 projektových zámerov, v rámci ktorých sú : 2 zámery za ľudské zdroje, 1 za sociálnu oblasť, 2 za zdravotníctvo, 2 za cestovných ruch, 5 za dopravu, 8 za regionálny rozvoj, 5 za školstvo a 4 zámery za kultúru.

Zoznam predbežných projektových návrhov je otvorený dokument a budeme ho dopĺňať podľa záujmu oprávnených žiadateľov.

Z oprávnených oblastí, v ktorých môže byť Košický samosprávny kraj žiadateľom sú investičného charakteru a projekčne pripravené nasledovné zámery :

- Rekonštrukcia ciest III. triedy Holloháza/Skároš- Ždaňa- Trstenné p. Hornáde/ Kéked
- Rekonštrukcia križovatky ciest III/55320 a III/55327 v obci Streda nad Bodrogom
- Preložka cesty II/587 Dlhá Ves – Domica – štátna hranica SR-MR – štúdia trasovania

### **Program nástroja európskeho susedstva a partnerstva (ENPI) Maďarsko – Slovensko – Rumunsko - Ukrajina 2007 – 2013**

Program je zameraný na zabezpečenie rámca pre aktivity, ktoré povedú k zintenzívneniu a prehĺbeniu sociálnej a ekonomickej spolupráce medzi regiónmi Ukrajiny a zúčastnených členských štátov EÚ zdieľajúcich spoločnú hranicu.

Strategický dokument presadzuje všeobecnú politiku a ciele EÚ pre aktivity cezhraničnej spolupráce, ktoré sú najmä : podporovať trvalo udržateľný ekonomický a sociálny rozvoj v hraničných územiach; naplniť spoločné výzvy v oblastiach životného prostredia, verejného zdravia, prevencie a boji proti kriminalite; zistiť efektívne a bezpečné hranice a podporovať aktivity typu Ľudia ľudom.

Z tejto politiky vychádzajú aj nasledovné definované priority a opatrenia na dosiahnutie cieľov priorít programu :

#### PRIORITA č.1 : Ekonomický a sociálny rozvoj

Opatrenia

- Harmonizovaný rozvoj cestovného ruchu
- Vytvorenie lepších podmienok pre MSP a rozvoj podnikania

#### PRIORITA č.2 : Zlepšenie kvality životného prostredia

Opatrenia

- Ochrana životného prostredia, trvaloudržateľný rozvoj a riadenie prírodných zdrojov
- Pripravenosť na núdzové situácie

#### PRIORITA č.3: Efektívna hranica

Opatrenia

- Zlepšenie dopravnej infraštruktúry na hraničných prechodoch a vybavenosti kontroly na hraničných prechodoch

#### PRIORITA č. 4 : Podpora spolupráce Ľudia ľudom

Opatrenia

- Inštitucionálna spolupráca
- Neinvestičné projekty Ľudia ľudom

Príjemcami pomoci môžu byť (podľa oblasti pomoci) : verejné inštitúcie, ako regionálna a miestna správa a ich organizácie; štátne orgány a ich inštitúcie; občianske združenia; neziskové organizácie; Univerzity a vysoké školy; asociácie a organizácie pre rozvoj a podporu MSP; Colné orgány;

Každá z opatrení zahŕňa rad indikatívnych aktivít, ktoré môžu byť predmetom projektových zámerov. Sú uvedené v dokumente : Spoločný operačný program.

Tento dokument je zatiaľ len pracovnej verzií, keďže podlieha ešte schváleniu vo vláдах zúčastnených štátov a následne aj v EK. Predbežné informácie sú zverejnené na web stránke

[www.eurofondy.vucke.sk](http://www.eurofondy.vucke.sk)

Celkový balík finančných prostriedkov, ktorý je alokovateľný v rámci programu z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) je **68 640 123 Eur**. K čomu sa prirába ešte financovanie z národných zdrojov (štátny rozpočet).

Percentuálne rozdelenie financovania projektov zo zdrojov je : ERDF 90%, ŠR 5% a žiadateľ zabezpečuje vlastné financovanie vo výške 5%, z celkového rozpočtu projektu.

V implementačnej štruktúre tohto programu, bol Košický samosprávny kraj zatiaľ neoficiálne (keďže nie je schválený dokument) menovaný za pobočku Spoločného technického sekretariátu (Branch Office of the JTS). Jeho úlohou, aj v tomto programe, bude informovať potenciálnych žiadateľov o aktivitách plánovaných v rámci programu, ako aj iniciovať a konzultovať projektové zámery. Prostriedky na výkon činnosti pobočky budú refundované v rámci technickej asistencie programu. Úrad Košického samosprávneho kraja bude tieto výdavky spolufinancovať vo výške 5%. Je to financovanie agendy, ktorá je aj bez tejto funkcie kompetenciou VÚC.